

Spis treści

Wstęp (Zbigniew Kwaśny)	5
I. Środowisko geograficzne (Janusz Czerwiński)	8
II. Kotlina Jeleniogórska we wczesnym średniowieczu (Marian Haisig)	24
Osadnictwo	24
Wyniki badań archeologicznych	24
Lokacja Jeleniej Góry	25
III. Pod opieką Piastów świdnicko-jaworskich (do r. 1392) (Marian Haisig)	27
Podstawy rozwoju gospodarczego Jeleniej Góry	27
Ustrój miasta i wójtostwo dziedziczne	32
Pieczęcie i herb miasta	33
Handel i pieniądz — prawa mennicze Jeleniej Góry	35
Górnictwo	37
Obraz miasta i jego najstarsza zabudowa	37
Ludność miasta	39
Kłęski elementarne	39
IV. Pod berłem Korony Czeskiej (1392—1526) (Marian Haisig)	41
Ogólny rozwój miasta	41
Rozwój przestrzenny miasta	43
Fortyfikacje obronne	45
V. Pod władzą Habsburgów do wybuchu wojny trzydziestoletniej (1527—1618) (Marian Haisig)	47
Ogólny rozwój miasta	47
Ludność i zabudowa miasta	49
Rzemiosło i cechy miejskie	49
Górnictwo jeleniogórskie w XVI w.	51
Handel i związki handlowe z Polską	52
Sprawy bezpieczeństwa i porządku w mieście. Statuty miejskie z 1592 r.	52
Ludzie Jeleniej Góry w dobie Odrodzenia	54
Kłęski żywiołowe	55
VI. Miasto w okresie wojny trzydziestoletniej (1618—1648) (Marian Haisig)	57

Pod znakiem głodu, ognia i zarazy	57
Tragiczny rok 1634	59
Oblężenia miasta w 1640 r.	60
Zmiana herbu miejskiego i fałszerstwo dyplomu herbowego	64
VII. Czasy odbudowy i dalszego rozwoju gospodarczego miasta (1648 – 1740) (Marian Haisig)	66
Po pokoju westfalskim	66
Trudności finansowe miasta — podatki i kontrybucje	68
Odbudowa miasta	69
Reorganizacja gospodarki miejskiej w 1653 r. i nowe przepisy policyjne	71
Rzemiosło i cechy miejskie	73
Konfraternia kupiecka	74
Handel i przemysł	75
Ludność i zabudowa miasta	77
Mury i fortyfikacje miejskie	78
Kultura i sztuka	80
Kłęski żywiołowe	83
VIII. Przejście pod nowe panowanie (1741–1806) (Zbigniew Kwaśny)	86
Dzieje polityczne	86
Ludność	88
Zabudowa miasta	90
Rzemiosło, manufaktury, handel	95
Opieka lekarska i społeczna	100
Kultura i oświata	101
IX. W poszukiwaniu nowych źródeł utrzymania (do lat sześćdziesiątych XIX w.) (Zbigniew Kwaśny)	106
Reformy miejskie	106
Ludność	108
Przemysł i rzemiosło	109
Handel i kredyt	115
Gospodarka mieszkaniowa i komunalna	120
Wiosna Ludów	122
Kultura i oświata	126
X. Na nowej drodze rozwoju (do I wojny światowej) (Zbigniew Kwaśny)	132
Ludność	132
Przemysł, rzemiosło i rolnictwo	134
Handel, gastronomia i kredyt	136
Turystyka	139
Budownictwo	142
Komunikacja	145
Gospodarka komunalna	151

Życie polityczne (Franciszek Biały)	156
Opieka lekarska i społeczna	162
Kultura	164
Kultura fizyczna i sport	170
W latach wojny	170
XI. Od trudnych lat powojennych do II wojny światowej (Zbigniew Kwaśny)	174
Ogólne warunki rozwoju	174
Ludność oraz zmiany terytorialne	175
Życie polityczne (Franciszek Biały)	178
Przemysł, rzemiosło i handel	186
Turystyka	189
Komunikacja, budownictwo oraz gospodarka mieszkaniowa i komunalna	192
Opieka społeczna i zdrowotna	199
Oświata i kultura	201
Sport	204
W latach II wojny światowej	205
XII. Rok 1945 (Marian Iwanek)	213
Pierwsze dni powrotu	213
Działalność grupy operacyjnej	214
Powstawanie polskiej administracji państwowej	215
Współdziałania radziecko-polskie	218
Budowa polskiej administracji	220
Proces osiedleńczy i problemy ludnościowe	223
Warunki bytowania	227
XIII. Ludność (Jerzy Kociszewski)	232
Dynamika rozwoju ludności	232
Bilans rozwoju ludności	235
Migracje ludności	235
Przyrost naturalny	240
Zmiany w strukturze płci i wieku	241
Struktura społeczno-zawodowa	244
XIV. Organizacje polityczne i społeczne (Marian Iwanek, Bronisław Pasierb)	249
Ogólne warunki rozwoju życia politycznego	249
Polska Partia Robotnicza	250
Polska Partia Socjalistyczna	251
Stronnictwo Demokratyczne	252
Stronnictwo Ludowe i Polskie Stronnictwo Ludowe	252
Współpraca międzypartyjna	253
Referendum	255
Pierwsze wybory	256
Organizacje młodzieżowe	257

Związki zawodowe	259
Organizacje społeczne	259
Miejska Rada Narodowa. Trudności stabilizacji	260
Po Kongresie Zjednoczeniowym – lata 1948–1956	265
„Pospolite miasta ruszenie”	268
Pogrudniowe przyspieszenie	272
Rola miasta	282
Reforma administracyjna	282
Organizacje polityczne i społeczne	284
Lata 1980–1981	290
W stanie wojennym. Ku normalizacji	296
XV. Życie gospodarcze (Ryszard Bról, Jerzy Zapart)	305
Struktura funkcji gospodarczych	305
Rozwój przemysłu	308
Przemysł chemiczny	312
Przemysł elektromaszynowy	315
Przemysł mineralny	320
Przemysł paliwowo-energetyczny	320
Przemysł papierniczy	321
Przemysł lekki	322
Przemysł spożywczy	323
Przemysł spółdzielczy	324
Pozostałe przedsiębiorstwa i zakłady przemysłowe	326
Rolnictwo	327
Transport i łączność	332
Handel i usługi	336
XVI. Turystyka i wypoczynek (Zdzisław Gasz, Marian Iwanek, Teofil Ligęza vel Ozimek)	344
XVII. Gospodarka mieszkaniowa i komunalna (Zdzisław Karst)	354
Rozmieszczenie zasobów mieszkaniowych	354
Wypożyczenie mieszkań w urządzenia sanitarno-techniczne	356
Struktura własnościowa zasobów mieszkaniowych	357
Spółdzielczość mieszkaniowa	359
Uspołecznione budownictwo mieszkaniowe	360
Zaopatrzenie miasta w wodę	361
Kanalizacja	364
Oczyszczalnia ścieków	366
Zaopatrzenie miasta w gaz	367
Energetyka ciepła	368
Zaopatrzenie w energię elektryczną	368
Zieleń miejska	369
Komunikacja miejska	371
Drogi miejskie	375
Oczyszczanie miasta	381

- XVIII. Opieka zdrowotna i społeczna (Józef Barancewicz, Zbigniew Domosławski, Zbigniew Wysocki) 383
- Organizacja służby zdrowia 383
- Kadra 386
- Pomoc doraźna 387
- Zagadnienia sanitarno-epidemiologiczne 387
- Zaopatrzenie medyczne 388
- Stan zdrowotny ludności 389
- Ruch społeczno-naukowy lekarzy 391
- Opieka społeczna 394
- XIX. Szkolnictwo podstawowe i średnie (Marian Iwanek) 396
- Organizacja polskiej struktury oświatowej 396
- Szkolnictwo podstawowe 399
- Szkolnictwo ogólnokształcące 404
- Szkolnictwo zawodowe 407
- Formy opieki nad dziećmi i młodzieżą 417
- Rozwój nowatorstwa pedagogicznego 420
- Biblioteka pedagogiczna 423
- Problemy kadry nauczycielskiej 425
- XX. Nauka i szkolnictwo wyższe (Tadeusz Borys) 430
- Kształtowanie się środowiska naukowego 430
- Powstawanie towarzystw naukowych 431
- Szkolnictwo wyższe 434
- Karkonoskie Towarzystwo Naukowe 451
- Inne placówki badawcze 455
- XXI. Kultura (Tyburcjusz Tyblewski) 457
- Wprowadzenie 457
- Życie literackie 458
- Wydawnictwa periodyczne 469
- Czytelnictwo 476
- Twórczość plastyczna 480
- Życie muzyczne 488
- Teatr 492
- Zbiory muzealne 496
- „Wrzesień Jeleniogórski” 497
- XXII. Kultura fizyczna i sport (Eugeniusz Drozd, Marian Michalski) 502
- Wykaz skrótów 511
- Bibliografia 512
- Spis ilustracji 515